

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

KLASA: 310-34/18-06/130

URBROJ: 371-04-18-4

Zagreb, 21. prosinca 2018.

Na temelju članka 46. stavaka 2. i 3. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18), Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 31. sjednici Upravnog vijeća održanoj 21. prosinca 2018. donijela

ODLUKU

o davanju suglasnosti za produljenje razdoblja na koje je dana koncesija za izgradnju plinskog distribucijskog sustava i distribuciju plina

1. Daje se suglasnost Splitsko-dalmatinskoj županiji, Domovinskog rata 2, Split za produljenje razdoblja na koje je dana koncesija energetskom subjektu EVN Croatia Plin d.o.o. za izgradnju plinskog distribucijskog sustava i distribuciju plina koja je zatražena dopisom klasa: 300-01/18-01/0025, urbroj: 2181/1-05/05-18-0002, od 4. rujna 2018.
2. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) zaprimila je 24. listopada 2018. zahtjev Splitsko-dalmatinske županije, klasa: 300-01/18-01/0025, urbroj: 2181/1-05/05-18-0002, od 4. rujna 2018. godine, kojim se traži suglasnost HERA-e za produljenje razdoblja na koje je dana koncesija energetskom subjektu EVN Croatia Plin d.o.o. (dalje: EVN d.o.o.) Ugovorom o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina na području Splitsko-dalmatinske županije (dalje: Ugovor o koncesiji) te Ugovorom o prijenosu Ugovora o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina na dijelu Splitsko-dalmatinske županije. Naime, energetski subjekt EVN d.o.o., u skladu sa člankom 46. stavkom 2. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18) (dalje: Zakon), podnio je Splitsko-dalmatinskoj županiji Zahtjev za produljenje razdoblja na koje je dana

koncesija (dalje: Zahtjev). Uz navedeni Zahtjev HERA-i je dostavljena sljedeća dokumentacija energetskog subjekta EVN d.o.o.:

- Ocjena dopustivosti produljenja roka koncesije određenog ugovorima o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina Hrvatske energetske regulatorne agencije, klasa: 310-34/18-01/02, urbroj: 371-04-18-2, od 7. ožujka 2018. godine,
- studija Energetskog instituta Hrvoje Požar „Analiza promjena u potrošnji toplinske energije u kućanstvima, uslugama i industriji u Splitsko-dalmatinskoj, Zadarskoj i Šibensko-kninskoj županiji i odabranim gradovima te procjena korištenja potencijala prirodnog plina do 2030. godine“ (dalje: Studija EiHP), Zagreb, listopad 2016. godine,
- model regulatornog računa temeljen na pretpostavci produljenja koncesijskog razdoblja na 50 godina i
- prijedlog aneksa Ugovoru o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina.

S obzirom da je energetski subjekt EVN d.o.o. koncesionar, odnosno korisnik koncesije za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina na području Splitsko-dalmatinske županije za koje dodijeljena koncesija ističe 29. studenoga 2039, prema odredbama Ugovora o koncesiji za navedenu županiju, EVN d.o.o. smatra da je pravno moguće i dopušteno izmijeniti Ugovore o koncesiji na način da se trajanje koncesije produlji. Razlozi za navedeno mogu biti sljedeći:

- ako se promijene zakonski ili podzakonski propisi na način koji dovodi u pitanje načelo ekonomske opravdanosti za koncesionara;
- ako postupanja tijela koje imaju javne ovlasti dovedu u pitanje načelo ekonomske opravdanosti za koncesionara;
- ako se promijene pretpostavke na kojima se temelji Gantogram uključujući i njime predviđenu dinamiku izgradnje na način koji dovodi u pitanje načelo ekonomske opravdanosti za koncesionara.

Isto tako, energetski subjekt EVN d.o.o. navodi da je nakon sklapanja Ugovora o koncesiji došlo do promjena okolnosti koje su materijalno relevantne prema odredbama Ugovora o koncesiji, a koje se odnose na:

- vremenske pomake čime je energetski subjekt EVN d.o.o. onemogućen u obavljanju djelatnosti koncesije bez svoje krivnje, a koji se ogledaju u kašnjenju priključenja na plinski transportni sustav, kašnjenju u ishodu izmijenjene lokacijske dozvole u skladu s potrebnim tehničkim zahtjevima, ponovljenom natječaju za izvođača radova za izgradnju distribucijskog sustava te odgođenom potpisivanju ugovora za plaćanje naknade za uspostavljanje prava služnosti,
- interes kućanstava i drugih krajnjih kupaca za korištenje prirodnog plina koji se pokazao značajno nižim od očekivanih projekcija iz studija koje je napravio Energetski institut Hrvoje Požar, a koje su bile temelj natječajne dokumentacije za dodjelu koncesije,
- izmjene zakona i podzakonskih akata pri čemu je člankom 11. stavkom 2. Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina („Narodne novine“, broj 48/18) propisano da očekivani vijek uporabe dugotrajne materijalne imovine iz kategorije plinovodi, plinske stanice i poslovne zgrade, iznosi najmanje 35 godina.

Uz prethodno navedeno, energetski subjekt EVN d.o.o. navodi podatke o očekivanim potrošnjama prirodnog plina u Splitsko-dalmatinska županija prema Studiji EiHP, i to u 2020. godini oko 6 mil. m³ što predstavlja 4,5% ukupnog teoretskog potencijala potrošnje plina, u 2025. godini oko 11 mil. m³ što predstavlja 7,9% ukupnog teoretskog potencijala potrošnje plina te u 2030. godini oko 30 mil. m³ što predstavlja 21% ukupnog teoretskog potencijala potrošnje plina. S tim u vezi, energetski subjekt EVN d.o.o. navodi da istraživanje pokazuje kako u praksi nije ostvaren energetski potencijal

prikazan u prethodnim energetske studijama koje su bile temelj natječajne dokumentacije za dodjelu koncesije, te da podaci o energetske potencijalu sadržani u Studiji EiHP pokazuju kako je potrebno produžiti rok trajanja koncesije kako bi se energetske subjektu EVN d.o.o. omogućilo ostvariti razumni povrat investicije, što predstavlja opravdan razlog za produljenje roka koncesije.

Nadalje, u Zahtjevu energetske subjekt EVN d.o.o. navodi da je njegovo poslovanje povezano sa sljedećim rizicima za vrijeme razdoblja trajanja koncesije:

- energetske subjekt EVN d.o.o. ne može odrediti točne potrebe kućanstava i poslovnih klijenata na području koncesije, s obzirom na to da se pokazalo kako je planirani potencijal za plinifikaciju na području koncesije znatno ispod procjene dane tijekom natječajnog postupka za dodjelu ugovora o koncesiji,
- energetske subjekt EVN d.o.o. ne može utjecati na brojne faktore koji imaju izravan učinak na privlačnost prelaska na opskrbu plinom, kao što je, primjerice, gospodarska i financijska kriza, razvoj industrije, domaća i strana ulaganja, migracije stanovništva, te nerazriješeni imovinsko-pravni odnosi i nepotpunost zemljišnih knjiga što značajno produljuje očekivano trajanje izgradnje i puštanje u pogon dijelova plinskih distribucijskih sustava na svim koncesijskim područjima,
- nepostojanje propisa koji bi na jedinstveni način za područje cijele Republike Hrvatske utvrđivao iznose naknada za osnivanje prava služnosti na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, onemogućuje predviđanje troškova koje će energetske subjekt EVN d.o.o. imati prilikom izgradnje plinskih distribucijskih sustava na području gradova i općina.

Na temelju prethodno navedenog, energetske subjekt EVN d.o.o. smatra kako bi se rok trajanja koncesije trebao produljiti za dodatnih 20 godina, pri čemu bi rok koncesije u Splitsko-dalmatinskoj županiji trebao isteći dana 29. studenoga 2059. godine.

Energetske subjektu EVN d.o.o., Odlukom HERA-e, klasa: 307-01/13-01/24, urbroj: 371-01/13-10, od 23. prosinca 2013. godine uspostavljen je regulatorni račun za distribuciju plina za razdoblje 2014. – 2039., za distribucijsko područje koje obuhvaća područja Splitsko-dalmatinske županije, Zadarske županije i Šibensko-kninske županije. Također, zbog značajno smanjenog potencijala potrošnje plina na koncesijskim područjima, HERA je donijela Odluku, klasa: 011-01/16-01/19, urbroj: 371-01/16-33, od 16. prosinca 2016. godine (dalje: Odluka iz 2016.) kojom su revidirani iznosi tarifnih stavki za distribuciju plina za godine regulatornog računa 2017. – 2039.

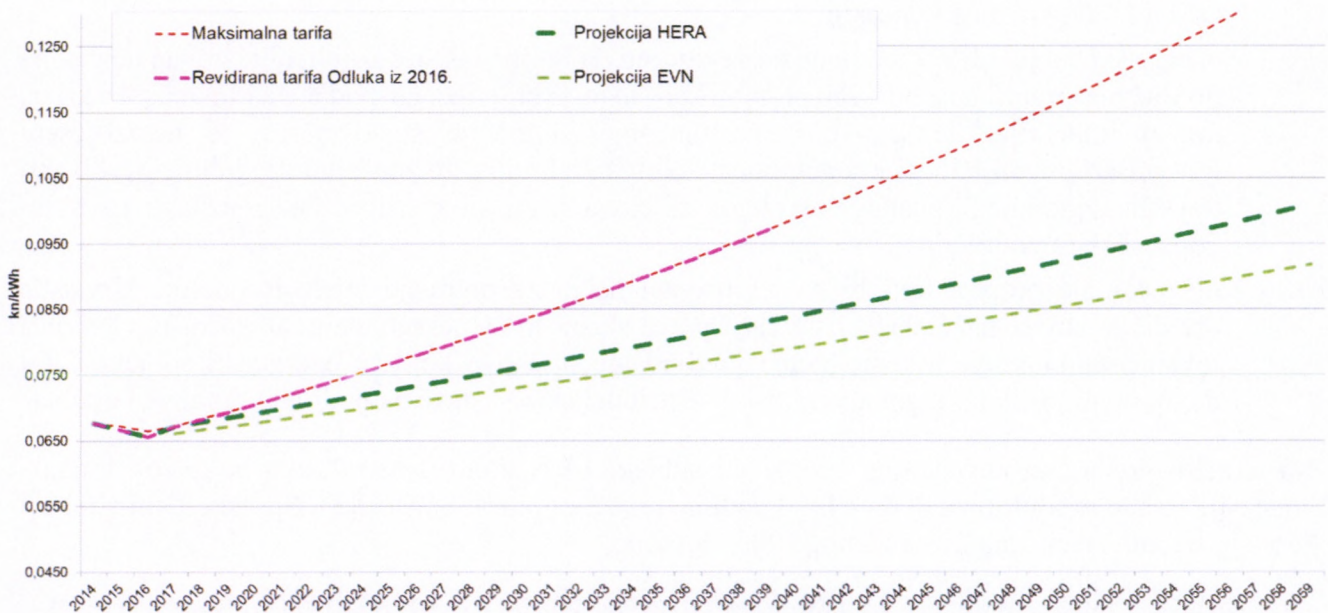
Uzevši u obzir dokumentaciju i obrazloženja iz Zahtjeva koji se odnosi na distribuciju plina na području svih triju županija (Splitsko-dalmatinske, Zadarske i Šibensko-kninske županije), kao Odluku iz 2016. i podatke o ostvarenjima pojedinih elemenata iz izračuna tarifnih stavki za godine 2016. i 2017., HERA je izvršila projekciju regulatornog računa prema postupku iz članka 38. stavka 1. Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina („Narodne novine“, broj 48/18) (dalje: Metodologija). Projekcija HERA-e odnosi se na razdoblje do 2059. godine, a uzimajući u obzir produljenje razdoblja od 20 godina u odnosu na istek regulatornog računa prema Odluci iz 2016. HERA je za godine regulatornog računa 2018. – 2059. koristila planirani indeks potrošačkih cijena prema zadnjem dostupnom dokumentu Ministarstva financija (*Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2019. - 2021.*). Također, korigiran je iznos ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja (dalje: WACC) u odnosu na Odluku iz 2016. sa 6,28% na 5,01%, uzimajući u obzir odredbe Metodologije, kao i zadnje dostupne podatke vezane uz stopu poreza na dobit (P) i podatke vezane uz utvrđivanje nerizične stopa povrata (r_f) i stope povrata na dužnički kapital (r_d).

Prema provedenoj projekciji regulatornog računa sukladno Metodologiji, kao i temeljem metoda za ocjenu financijske sposobnosti, odnosno metode neto sadašnje vrijednosti (NPV) i metode interne stope profitabilnosti (IRR), izračunata je neto sadašnja vrijednost dozvoljenih prihoda za energetske subjekt EVN d.o.o. za razdoblje regulatornog računa 2014. – 2059. u iznosu **399.010.509 kn**. Uz

zadovoljenje uvjeta jednakog NPV-a za isto razdoblje projicirani su iznosi revidirane tarife u rasponu od **0,0685 kn/kWh za 2019.** do **0,1009 kn/kWh za 2059.**, za prosječno 6% više u odnosu na Zahtjev EVN d.o.o. Međutim, promatrajući razdoblje regulatornog računa prema Odluci iz 2016., odnosno do 2039., prema projekciji HERA-e iznosi revidirane tarife prosječno su za 8% niže.

Usporedba maksimalne tarife, revidirane tarife prema Odluci iz 2016., kao i projekcije tarife prema izračunu HERA-e i prema izračunu energetskog subjekta EVN d.o.o., prikazana je na Slici 1.

Slika 1. Maksimalna tarifa, revidirana tarifa prema Odluci iz 2016., projekcija tarife HERA i projekcija tarife EVN d.o.o.

Prema provedenim izračunima HERA-e, proizlazi da je projicirana tarifa niža od revidirane tarife prema Odluci iz 2016. te da je u cjelokupnom razdoblju do 2059. godine niža od maksimalne tarife, što može biti poticajni element za priključenje krajnjih kupaca na distributivnu mrežu, a posebice industrijskih potrošača na prelazak na opskrbu plinom.

Prema navedenoj projekciji regulatornog računa HERA-e te primjenom neto novčanih tokova proizlazi interna stopa profitabilnosti (IRR) u iznosu 6,2%. Prag prihvatljivosti ulaganja je pri uvjetu da je interna stopa profitabilnosti viša od troška kapitala, odnosno WACC-a. S obzirom da HERA procjenjuje iznos WACC-a za razdoblje regulatornog računa 2019.-2059. u iznosu 5,01%, prag prihvatljivosti ulaganja je također zadovoljen.

Uzevši u obzir sve prethodno navedeno, a posebno uzimajući u obzir projekciju regulatornog računa za energetski subjekt EVN d.o.o., HERA je mišljenja kako bi bilo nužno produljiti razdoblje trajanja koncesije na području Splitsko-dalmatinske županije te da za to postoje relevantni i opravdani razlozi kako bi se energetskom subjektu EVN d.o.o., kao koncesionaru, omogućio razuman povrat uloženi sredstava, uzimajući u obzir troškove i rizik koje koncesionar preuzima za vrijeme trajanja koncesije, sukladno članku 46. stavku 3. Zakona.

Konačno, donošenje odluke o produljenju koncesijskog razdoblja predstavlja promjenu koja će značajno utjecati na uvjete obavljanja energetske djelatnosti distribucije plina te će u skladu s time biti potrebno izvršiti reviziju regulatornog računa energetskog subjekta EVN d.o.o.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki izreke 1. ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća

Tomislav Jureković, dipl. ing.

Uputa o pravnom lijeku:

Ova Odluka je izvršna.

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u Zagrebu, u roku od 30 dana od dostave ove Odluke.